

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1427/2021

26.01.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неуплаћивање пореза по одбитку из члана 229а став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Тркуље, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 261/17 од 06.11.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 232/21 од 14.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Тркуље, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 261/17 од 06.11.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 232/21 од 14.04.2021. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.**

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 261/17 од 06.11.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неуплаћивање пореза по одбитку из члана 229а став 2. у вези става 1. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и новчана казна у износу од 100.000,00 динара, кривичног дела неосновано исказивање износа за повраћај пореза и порески кредит из члана 173а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и новчана казна у износу од 150.000,00 динара, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од осам месеци за коју је одређено да је ће издржавати у просторијама у којима станује и јединствену новчану казну у износу од 250.000,00 динара. Према окривљеном изречена је мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности у трајању од једне године – обављање дужности директора привредног друштва. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка.

Истом пресудом на основу члана 423. став 1 тачка 2) ЗКП окривљени АА ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 232/21 од 14.04.2021. године, усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Сомбору преиначна је пресуда Основног суда у Сомбору К 261/17 од 06.11.2020. године, тако што је окривљени, због кривичног дела неуплаћивање пореза по одбитку из члана 229а став 2. у вези става 1. КЗ, за које је оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци која ће се извршити у просторијама у којима станује и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара. Према окривљеном изречена је мера безбедности Забране вршења позива, делатности и дужности у трајању од једне године – обављање дужности директора привредног друштва.

У ставу другом исте пресуде усвајањем жалби бранилаца окривљеног и Основног јавног тужиоца у Сомбору, у преосталом делу укинута је пресуда Основног суда у Сомбору К 261/17 од 06.11.2020. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против наведених пресуда у делу у коме су постале правноснажне у односу на кривично дело неуплаћивање пореза по одбитку из члана 229а став 2. у вези става 1. КЗ захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Бојан Трукуља, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11), став 2. тачка 1), ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, повреде члана 16., 428., 441. и 460. ЗКП и погрешне примене закона са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело неуплаћивање пореза по одбитку из члана 229а став 2. у вези става 1. КЗ и одреди да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава суда или их укине и предмет врати на поновно одлучивање или уколико нађе да је захтев основан само у погледу повреде закона која се односи на кривичну санкцију преиначи побијане пресуде и окривљеном изрекне условну осуду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да су у спроведном поступку употребљени докази на којима се пресуда не може заснивати. Наиме, према наводима захтева сва документација која је одузета фабрици акумулатора и која се налази у списима предмета достављена је вештацима, али како сва та документација није одузета уз потврду о одузетим предметима Пореске управе, која је обавезна према одредбама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, сви ти писмени докази се не могу користити као доказ нити се налази вештака могу базирати на тим

писменим доказима из којих разлога је све те приложене документе требало издвојити из списка предмета, а што суд није учинио.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Чланом 130. став 4. Закона о пореском постуку и пореској администрацији је прописано да у току пореске контроле порески инспектор може, уз потврду, привремено одузети пословне књиге, евиденције, другу документацију или исправе, до окончања поступка пореске контроле.

Из списка предмета произилази да су порески инспектори приликом спровођења контроле поступали у складу са својим овлашћењима приликом канцеларијске контроле, те да оригинална пословна документација није одузета и да у конкретном случају није издата Потврда о привремено одузетим предметима из разлога што је оверена фотокопија пословне документације, а што је извршено уз одобрење одговорног лица привредног друштва – директора АА приложена уз кривичну пријаву, при чему се о истом изјашњавао и првостепени суд у пресуди К 261/17 од 06.11.2020. године на 25. страни, у трећем ставу.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказе на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју бранилац окривљеног неосновано указују у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да код окривљеног није постојала намера избегавања плаћања пореза и доприноса, па у радњама окривљеног нема ни елемената кривичног дела за које је правноснажно оглашен кривим, на који начин се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је дозвољено подношење захтева браниоцу и окривљеном. Међутим, бранилац окривљеног ову повреду закона образлаже тако што оспорава чињенично стање утврђено у правноснажним пресудама између осталог наводећи да ни један доказ није потврдио да је окривљени имао намеру да избегне плаћање пореза и доприноса, те да када су у питању спорне зараде из децембра 2013. године вештачењем је показано да се ради о фактички исплаћеним мининалним зарадама, које су представљале минимум егзистенције за раднике, па је Фабрика акумулатора ... успела да и за те минималне зараде путем асигнације плати, колику су средства дозвољавала, бар део пореза и доприноса у процентима који стоје у вештачењу, што опет говори да није постојала никаква намера избегавања, јер да јесте Фабрика акумулатора ... би исплатила путем асигнације све на име зараде и ништа на конто пореза и доприноса, што овде није био случај, а што говори о изостанку намере за избегавање плаћања пореза и доприноса.

У поднетом захтеву бранилац окривљеног истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, због које је дозвољено подношење захтева окривљеном и браниоцу. Међутим, образлажући ову повреду закона, бранилац не указује у чему је то конкретно суд прекорачио границе овлашћења приликом изрицања кривичне санкције окривљенима, већ да суд противно одредби члана 54. КЗ није узео у обзир породичне прилике окривљеног, да ништа није прибавио себи, као ни другом, да је био извршни директор у време предстечајног стања, да није осуђиван, да је био максимално коректан током поступка, што би указивало да је суд требало да окривљеном изрекне

условну осуду, а који наводи браниоца окривљеног би, по налажењу овога суда, представљали повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у поднетом захтеву, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду члана 441. став 1. ЗКП, а што не представља законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Бранилац окривљеног у осталом делу захтева, као разлог његовог подношења, истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, наводећи да је изрека пресуде нејасна. Надаље наводи да пресуда нема разлоге и чињеницама које су предмет доказивања, да постоји знатна противуречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини исправа или записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника, на који начин истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. У захтеву бранилац као разлог подношења наводи и повреду члана 16. и 428. ЗКП, као што напомиње и да је одлука о санкцији неправилна и супротна члану 441. ЗКП, као и да другостепени суд није ценио ни један од изнетих жалбених навода због чега је поступио супротно члану 460. став 1. ЗКП. Наведене повреде не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни касациони суд у и овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Тркуље, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић